

РУТКІВСЬКИЙ
СТАВ ЛАУРЕАТОМ
ШЕВЧЕНКОВСЬКОЇ
ПРЕМІЇ – ЗА КНИГИ ПРО
КОЗАЦЬКИХ ДЖУР

5

МЛИНИ ЧЕРКАЩИНИ
ДАВАЛИ НАШИМ
ПРЕДКАМ ХЛІБ, А
НАМ – ДАЮТЬ ЙЖУ
ДУХОВНУ...

6

ЧЕРКАЩАНИН
МАКАР КУШНІР
– ОДИН ІЗ
ЗАСНОВНИКІВ
ОУН

7

Козацькому роду нема перевіоду!

Козацький край

www.cossackland.org.ua

Ціна - 2 грн.

№3 (22)

12 лютого 2012 р.

ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ!

Ми так багато переймаємо чужих традицій...

23 січня зустрічали Рік Дракона за календарем азіатів, а 14 лютого вітамимо коханих так, наче живемо десь у Венеції.

Пропонуємо у День Валентина мовити "Люблю!" не тільки рідним нам людям, а й великій країні, чиїми синами і доньками всі ми є! Скажіть це англійською, щоб знала Європа, як закохані нащадки козаків у свою державу.

Повторіть російською, щоб сусіди зрозуміли, як ми любимо волю України. І щодня говоріть ці слова рідною материнською мовою...

УКРАЇНЦІ ДОБИВАЛИ РУМУНСЬКИХ СУПЕРНИКІВ ПІД "ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА"

Ігор АРТЕМЕНКО

Близький розгром українськими хокеїстами румунської збірної з рахунком 7:0 змусив спортивних оглядачів говорити про зародження справжнього ордену "лицарів криги". Це було дивовижне видовище: хлопці в синьо-жовтих одностроях перетворили румунських опонентів на жалюгідне посміхисько. Рахунок першого періоду 1:0 на користь наших, у другому 2:0, у третьому 4:0.

Причому, у третьому періоді неймовірно сильний підтримуючий "месидж" отримали хокеїсти від трибун: курсанти військового училища імені Івана Богуна встали і заспівали гімн держави — "Ще не вмерла Україна". Гарно співали, без купюр і скороочень — було там і "згинуть..." і "запануєм...". Підспівували курсантів і інші вболівальники. Так під "Ще не вмерла Україна" забили ще дві шайби хокеїсти Пастух і Яковенко і померли остаточно

лити деталі. Шолом голкіпера української збройної Костянтина Симчука мав "бойову розкраску": на одній половині — зображення храму Святої Софії Київської, на іншій — Тарас Бульба, який рубає

румунські мрії про перемогу...

Шоб зрозуміти весь символізм цієї гри, варто підкрес-

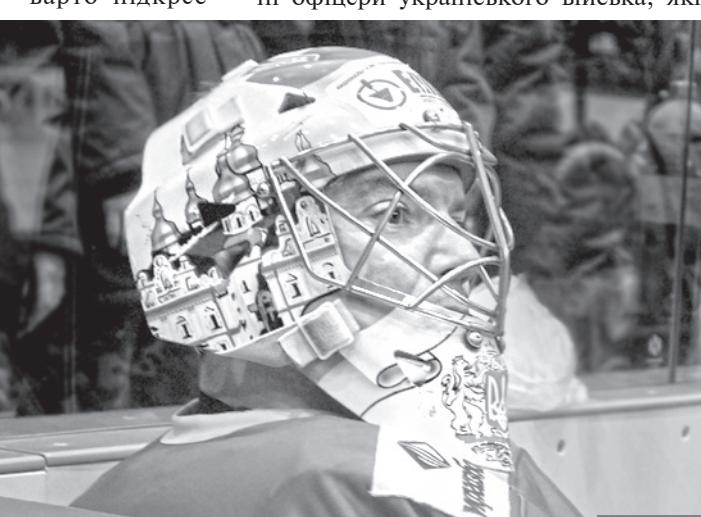
ворогів. На забралі шолома — так і не затверджений народними варіант Великого герба України, на якому щит із тризубом — між запорозьким козаком і галицьким золотим левом. Майбутні офіцери українського війська, які

Богдана Хмельницького Івана Богуна, який разом з гетьманом зі столичного Чигирина змушував тремтіти пів Європи, відзначився у низці звитяг над поляками на Уманщині, під Монастирищем і на Вінниччині, мав переможні походи до Молдавії...

Як після матчу зустрічав Київ своїх козаків за межами хокейного майданчика і як румунів зустрічала їхня батьківщина — можете здогадуватися самі.

Принарадно зазначимо: сучасний український спорт час від часу радує тим надривом, з яким грають зазвичай ті, хто люить прapor своєї держави і захищає його, як на справжньому полі бою.

В наступному номері "Козацького краю" від 21 лютого ми розповімо нашим читачам про надзвичайний успіх спортсменок-боксерок з Чигирина на всеукраїнських відбіркових змаганнях — це забезпечить їм поїздку в трансічеврні на чемпіонат у Китаї...

встали і заспівали гімн "Ще не вмерла..." — з училища, яке носить ім'я соратника

Здавалося, що біля українського голкіпера, який не пропустив жодної шайби, був незримо присутній козацький полковник Богун...

У ЧЕРВОНОЙ СЛОБОДІ НАРОДИВСЯ СПРАВЖНІЙ КОЗАРЛЮГА

У Черкаській райлікарні народився рекордсмен: хлопчик вагою 5970 г, на зріст 66 см — стільки, як зазвичай важить дитина у тримісячному віці. Цікаво, що 39-річна мама хлопчика, Тетяна Арkalюк, до пологів важила всього 72 кілограми, та їй зросто малого обганяє менше аніж на метр — має усього 162 сантиметри. Новонародженого вирішили назвати Віталієм — на честь знаменитого українського боксера Кличка. Це вже п'ята дитина в родині Андрія і Тетяни Арkalюків.

— Перший випадок у пологовому відділенні, коли дитина народилася з такою вагою, — розповів "Газеті по-українські" лікар Юрій Барабанський. Завідувач акушерсько-гінекологічного відділення

Черкаської ЦРЛ Михайло Карасьов додає, що не бачить нічого дивного у тому, що на козацькій землі Черкащині народився справжній козак. При цьому зазначає — малий абсолютно здоровий.

Ігор АРТЕМЕНКО

"Гайдамаки у Карпатах"

Петро ДОБРО

Молоді націоналісти Канівського, Черкаського та Уманського осередків ВМГО "Сокіл" дніми повернулися з вишкільного табору в лісах і горах Карпат. Мешкали у Трускавці, а "марш-кідки" здійснювали до Славського і Борислава. Вчилися ходити на лижах в екстремальних умовах, випробували себе у командній грі "Крійка", слухали лекцій з ідеології українського націоналізму, дискутували на теми політики, історії України та світу. Вишкільний табір мав "смаковиту" назву — "Гайдамаки у Карпатах-2012". Сприяла його проведенню голова Черкаської обласної організації ВО "Свобода" Тетяна Чорномаз.

— Ми вперше провели зимовий відпочинково-вишкільний табір, назва якого символізувала єдність покоління борців без зауважі на їхнє регіональне походження, — цитує прес-служба ВО "Свобода" голову Черкаського обласного осередку ВМГО "Сокіл", заступника голови Черкаської обласної організації ВО "Свобода" з питань молодіжної політики, коменданта табору Юрія Ботнара.

— Табір вдався. "Сокільці" змогли добре відпочити і, водночас, в атмосфері взаємної товариськості набути нових знань, вмінь та гарту. Ми не розділяємо націоналізм від свого життя, ми наповнюємо своє життя націоналізмом!

"Похідна група" націоналістів з Черкащини — у Карпатах

У ЦЕНТРИ ЧЕРКАС ЗАСТИГЛО ТРОЄ КРИЖАНИХ КОЗАКІВ...

Петро ДОБРО,
фото Наталії
КРАВЕЦЬ

Не надто багатим по кількості скульптур видається цьогорічний фестиваль "Крижталь" у Черкасах, присвячений футбольному Євро-2012. Втім, глядачів порадувало тріо знайомих з дитинства мультиперсонажів — козаки Тур, Грай і Око стоять на морозі у скверику за обірадою, немов сторожа черкаських традицій.

Тим, хто пам'ятає мульти "Як козаки олімпійцями стали", видалася вдалою паралель з пригодою, у якій Тур, Грай і Око перемогли самого Марса у поєдинках на землі античної Греції. Будемо сподіватися, що українські футболісти достойно покажуть себе на Євро-2012, бо нині чимало українців більше вірють у існування Зевса, Марса і Олімпу, аніж у результативність наших футболістів...

Через прозоре око козака Ока можна спробувати зазирнути у майбутнє Євро-2012...

У "СТОЛИЦІ" ВОЛИНІ ВУЛИЦЮ НАЗВУТЬ НА ЧЕСТЬ КОЗАЦЬКОГО ПОЛКОВНИКА З КОРСУНЯ.

Та чи стане вулиця Котовського Холодноярською?

Світлана КРАВЕЦЬ

У Луцькій міськраді комісія з питання перейменувань вулиць визначила перелік

Ніжинським, а в часи гетьманування Івана Виговського — гетьманом Сіверським. Під час московсько-української війни 1658-59 років був "правою рукою" Виговського в управлінні українськими військами. Керовані ним полки викинули московських загарб-

— мовляв, цар Олексій "безперервно війська свої на нас посилає і многі міста випалили і висікли; краще бути у турка, ніж у москалів..." Тримісячна героїчна оборона Конотопа Гуляницьким дала змогу військам Виговського завершити протистояння українців загарбникам повним разгромом і втечею московського війська за межі України.

Якби перейменування вулиць Луцька відбулося вже з 1 лютого 2012 року,

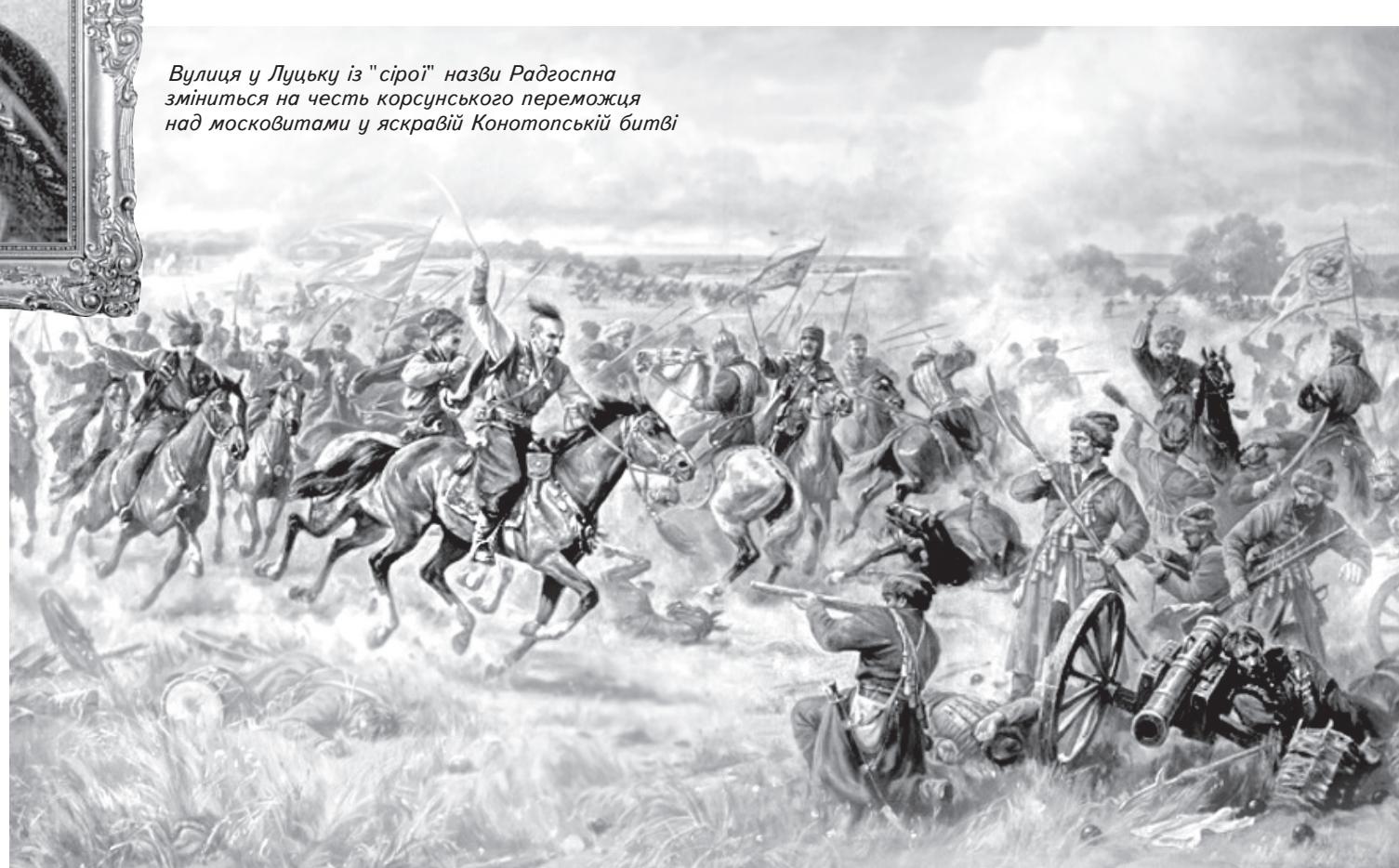
Холодноярську (або Холодноярську). Проте депутатка регіоналка Т.Демент'єва наполягла, що перейменування заважатимуть формуванню списків виборців. Відповідно, перейменування вулиць перенесли аж на кінець року — після виборів до ВР. І тут раптом вигульнув ще й "лист обуреного пенсіонера", який вимагає не називати його вулицю Котовського (на якій всього вісім хат) Холодноярською, бо про гайдамацьку славу Холодного

"красна" наче є синонім слова "гарна", а як російською "красная" — то наче є більшовицький дух не остаточно з неї вивітриться...

Та як би там не було, але у Луцьку таки багато зроблено для перейменування вулиць, що мають явно чужі Україні назви. А в Черкасах — "віз" у цій справі і нині на місці. Навіть обіцяного перейменування вулиці німця Енгельса на честь патріота-українця, славного уродженця Звенигородщини

з 27 вулиць, які з 1 грудня 2012 року мають змінити назви. Зокрема, вулиця відомого більшовицького діяча Кірова стане вулицею Петра Болбочана — на честь полковника Армії УНР, одного з найвизначніших військових старшин визвольної боротьби початку ХХ століття. Вулицю імені іншого більшовика, Орджонікідзе, перейменують на честь чи не найвідомішого духовного наставника визвольної боротьби у Західній Україні — митрополита Андрея Шептицького...

Дві вулиці Луцька можуть стати "бліжчими" Черкащині. Вже точно визначено, що Радгоспну перейменують на Григорія Гуляницького. Цей уродженець черкаського Корсуня (нині Корсуня-Шевченківського) під час Визвольної війни під проводом Хмельницького став полковником Корсунським і

ників з Лубнів, Гадяча, Конотопа. Коли до Гуляницького прибули посланці московського царя Байбаков і Булгаков з пропозицією перейти на бік Москви, корсунчани жорстко відповів

як пропонував депутат міськради від "Батьківщини" С.Григоренко, то вулиця імені Котовського, який доклав зусиль до знищення української державності, вже нині була б перейменована на

Яру лучани, мовляв, хіба що з енциклопедії знають. Тепер у міськраді виникла альтернативна пропозиція — якщо вже не Котовського, то хай Красною буде. Досить хитра назва: українською — то

В'ячеслава Чорновола досі не відбулося. Разом з тим, вулиці В'ячеслава Чорновола вже є у Києві, Львові, Кривограді. Днями вже і в Сумах вулицю Калініна на вулицю Чорновола перейменували...

ресторанно-готельний комплекс «Дикий Хутір»

Гостинно запрошує вас на весілля, корпоративи, дні народження

ВАС ПРИЄМНО ЗДИВУЄ:

- смачна українська кухня (дичина, наливочки, домашня вилічка)
- цікава етнічна програма
- готові номери
- чудовий краєвид Холодного Яру

МОЛОДЯТАМ БЕЗКОШТОВНО НАДАЄТЬСЯ:

- готельний номер
- дисконтна карта на 10%
- 50% знижка на вечірку удачу у річницю від дня весілля в РГК "ДИКИЙ ХУТИР"

Для корпоративних замовлень індивідуальний підхід. Тел.: (097) 572-56-09, (067) 470-94-93, E-mail:dukuj_hutir@mail.ru
Чигиринський р-н., с. Мельники, хутір Буда

До уваги передиллянників та всіх читачів «Козацького краю»!
Насіччині номери газети вийдуть 21 лютого, 12 та 26 березня. Продати виходу газети у квітні та травні буде повідомлено у номері від 26 березня.

УВАГА!
Ви можете стати учасниками і співавторами будівництва, яке увійде в історію!
Невдовзі розпочнеться спорудження Музею Холодного Яру, експозиція якого висвітлюватиме історію славного краю в усі часи визвольних змагань за волю України. Ініціаторами виступили ЧТО «Вільне козацтво Холодного Яру» та історичний клуб «Холодний Яр». З пропозиціями щодо архітектурних проектів будівництва музею, наповнення музеїної експозиції та фінансової і творчої допомоги у втіленні проекту звертайтесь за телефоном у Черкасах: (0472) 31-29-74, за адресою: м. Черкаси, вул. Ільїна, 330, к. 4 або за електронною адресою: Cossack_land@i.ua

КУБАНСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА І ЧЕРКАЩАНИН, який все зробив для її появи, народилися в один місяць – у лютому...

Державний
герб
Кубанської
Народної
Республіки

Роман КОВАЛЬ

16 лютого 1918 р. Законодавча рада Кубані проголосила самостійну Кубанську Народну Республіку. Через декілька днів на приватній нараді членів Законодавчої ради було ухвалено рішення про прилучення Кубані до федераційних засадах до України, яка на той час уже проголосила свою незалежність.

До слова: ці події стали можли-

вими завдяки діяльності низки просвітницьких організацій та окремих особистостей, чия думка мала вагу в цьому краї. Одним із чільних діячів українського руху на Кубані був уродженець Черкащини Іван Ротар, чий день народження, так само як і день народження Кубанської Народної Республіки, припадає на лютий місяць...

РОТАР Іван Тимофійович народився 24.02.1873 року в селі Мліїв Київської губернії (тепер Городищенського району Черкаської області). Громадсько-політичний діяч, педагог, літератор; керівник Чорноморської громади, голова катерино-

дарської "Просвіти".

Народився в родині священика (за іншими

даними – фельдшера).

Закінчив Київську

духовну семінарію (1894)

і Московську духовну академію (1898).

Учителював у містечку Млієві, Києві та Катеринодарі на Кубані (з 1900).

Організатор і керівник Чорноморської громади – Кубанської філії РУП.

У журналі "Киевская старина" (1901) опублікована монографія Івана Ротаря "Епифаній Славинецький, літературний діяч XVII в.". На цю публікацію рецензією відгукнувся Іван Франко.

Передчасна смерть у травні 1905 року не дала можливості повністю розкритися таланту Івана Ротара.

Похорон популярного в Катеринодарі вчителя перетворився на грандіозну

маніфестацію революційного

характеру. 1918 року його дружина, Г. Ротар, заснувала в Катеринодарі

українську гімназію.

Справу Ротаря продовжили і безліч

його друзів та послідовників...

З нагоди 94-ї річниці проголошення Кубанської Народної Республіки Історичний клуб "Холодний Яр" планує провести вечір кубанської пісні під назвою "О, земле втрачена, явись!"

Запрошені до зустрічі заслужений артист України Тарас Силенко, гурт "Хорея козацька" (художній керівник – заслужений артист України Тарас Компанійченко), народна артистка України Ніна Матвієнко, бандуристка Тетяна Лобода, хор "Гомін" (художній керівник – лауреат Національної премії ім. Тараса Шевченка Леопольда Ященко), лідер гурту "Тінь сонця" Сергій Василюк та хор "Вольниця". Ведучий – Роман Коваль.

Вечір розпочнеться о 18.00 21 лютого 2012 р. у Культурно-мистецькому центрі Києво-Могилянської академії (Київ, вул. Іллінська, 9).

"ФОКУС" НАЗВАВ 25 НАЙУСПІШНІШИХ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ. У ПЕРШІЙ ДЕСЯТЦІ – ШКЛЯР І КАРПА З ЧЕРКАЩИНІ

Журнал "Фокус" оприлюднив рейтинг 25 найуспішніших письменників України. До першої десятки списку увійшло двоє уродженців Черкащини: Василь Шкляр з Лисянщини зайняв другу позицію, а Ірина Карпа з Черкас – шосту.

Як пояснили організатори рейтингу, він формувався у кілька етапів. До попереднього списку увійшли сучасні автори, які видавалися за останні десять років, номінанти та лауреати літературних конкурсів та премій. Підсумковий список із 25 письменників було складено за кількістю примірників, які були продані у книжкових магазинах, мережах та інтернет-магазинах у 2011 році.

Як зазначив "Фокус", до списку не потрапили автори жанрової літератури "у чистому вигляді", книжки яких розповсюджуються здебільшого за каталогами.

Партнерами проекту були Українська асоціація видавців і книгорозповсюджувачів, мережа "Читай-город" і "Книжковий супермаркет", видавництво "Фоліо", книжковий клуб "Клуб сімейного дозвілля", інтернет-магазин "Лавка Бабуїн", Yakaboo та мережа магазинів ЕМPIK.

ОТЖЕ, ОСЬ ТАК ВІГЛЯДАЄ ТОП-25 УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.

1. Лада Лузіна (119 тис. 98 проданих примірників); 2. Василь Шкляр (103 тис. 688); 3. Люко Дашибар (100 тис. 797); 4. Андрій

Кокотюха (25 тис. 897); 5. Сергій Жадан (24 тис. 434); 6. Ірина Карпа (20 тис. 276); 7. Ірен Роздобудько (15 тис. 19); 8. Наталка Сняданко (10 тис. 796); 9. Андрій Курков (9 тис. 358); 10. Юрко Іздрик (7 тис. 656); 11. Любко Дереш (6 тис. 506); 12. Ліна Костенко (5 тис. 553); 13. Марина і Сергій Дяченки (4 тис. 787); 14. Олександр Ірванець (2 тис. 984); 15. Юрій Андрухович (1 тис. 927); 16. Артем Чех (1 тис. 111); 17. Таня Малярчук (1 тис. 55); 18. Світлана Поваляєва (976); 19. Оксана Забужко (722); 20. Тарас Прохасько (592); 21. Генрі Лайон Олді (513); 22. Олесь Ільченко (282); 23. Юрій Покальчук (256); 24. Лариса Денисенко (255); 25. Лесь Подерв'янський (244).

За матеріалами www.focus.ua

www.cossackland.org.ua

Козацький край

НА САЙТІ
«КОЗАЦЬКОГО
КРАЮ» МАЄМО,
ОКРІМ УКРАЇНСЬКИХ,
ВІДВІДУВАЧІВ З УЖЕ
33 КРАЇН СВІТУ!

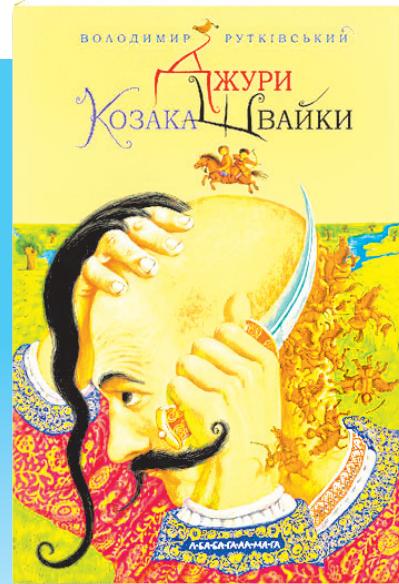
УРОДЖЕНЕЦЬ ЧЕРКАЩИНИ СТАВ ЛАУРЕАТОМ ШЕВЧЕНКОВСЬКОЇ ПРЕМІЇ – ЗА ТРИЛОГІЮ ПРО КОЗАЦЬКИХ ДЖУР

Комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка за підсумками таємного голосування, яке відбулось 9 лютого, визначив лауреатів Шевченковської премії 2012 року. Про це повідомили в Комітеті з Національної премії України імені Тараса Шевченка.

Так, лауреатами премії в галузі літератури стали Петро Мідянка за збірку поезій 2010 року "Луйтра в небо" (представлені на здобуття премії від Асоціації українських письменників) і уродженець села Хрестителевого Чорнобайвського району Черкащини Володимир Рутківський - за історичну трилогію для дітей "Джури" 2007-1010 рр.. ("Джури козака", "Джури-характерники", "Джури і підводний човен", представлений від Держтелерадіо України).

У номінації "літературознавство і мистецтвознавство" перемогла Тетяна Кара-Васильєва за книгу "Історія української вишивки". У музичному напрямку лауреатом став композитор Віктор Степурко за псалмодейство "Монологи віків" для змішаного хору і соло інструментів (в семи частинах на канонічні тексти).

Премія в номінації "образотворче мистецтво" була "виписана" найдорожчому художнику України – Анатолію Криволапу за цикл з 50 робіт "Український мотив".

www.radioera.com.ua

ВАСИЛЬ ШКЛЯР: Інша б нація за таких апокаліптичних випробувань давно щезла з лиця землі

Минулорічне вручення Шевченковської премії запам'яталося демаршем одного з лауреатів – уродженця Лисянщини Василя Шкляра. Нагороджений за роман "Чорний ворон. Залишеннє", письменник відмовився брати премію. Цей крок ще більше посилив увагу до Шкляра і його твору, а ще змусив зрозуміти, що письменника цікавить не лише минуле - він відчуває особисту відповідальність за те, що чекає нас у майбутньому. Процитуємо частину інтерв'ю письменника УНІАНу.

Пане Василю, як Ви може оцінити цьогорічніх претендентів на Шевченковську премію?

Мені не з руки давати оцінку нинішнім номінантам. Тут є певний етичний момент. Привертає увагу інше – деякі письменники, гідні цієї високої нагороди, цього разу не висунулися на її здобуття. Уже після першої реєстрації претендентів на премію було видно, що їх значно менше порівняно з минулими роками. Це стосується й інших видів мистецтва, а в царинах театру, кіно – взагалі немає жодного пошукувача. У цьому є цікавий знак. Я особисто таку ситуацію передбачав, але зараз не буду її коментувати. Хай колись згодом.

Ви відмовилися минулого року приймати премію, поки не звільните Табачника. Табачника поки що так і не звільнили... Чи не пожаліли Ви про цей крок?

Ні, звичайно. Для мене дуже важливим є те, що премію мені присудив Шевченковський комітет. Там багато видатних й авторитетних митців, чия оцінка для мене дорога. А якщо хтось думає, що я сподівався на негайне звільнення Табачника і тріумфальне вручення мені премії, то він помилюється.

Олег Скрипка вважає, що проблема українців у тому, що вони інроверти. А як вважаєте ви?

Проблема українців у тому, що їм випав украй тяжкий жереб через цілий комплекс несприятливих історичних обставин. Я не скільки шукати причини поразок і невдач у національному характері. Моя нація сильна. Інша б за таких апокаліптичних випробувань давно б щезла з лиця землі.

Яку тенденцію Ви спостерігаєте: українці почиваються щастливими чи ще більш нещасними?

У бутевому розумінні українці всупереч усім негодам і труднощам почиваються іздалі щастливими. Бо вони внутрішньо стають вільнішими і повертаються до себе. До свого коріння, до своєї національної пам'яті і притомності. А почуватися вільним і бути собою – це і є щастя.

Чи спостерігаєте ви хоч якусь гуманітарно-культурну політику в Україні?

Це не політика, а запопадливе намагання додогодити тому чи тому електоральному сегменту. І цілковита зневага до природних запитів титульної нації.

Що може сьогодні об'єднати всіх українців?

Україна. Не територія, а та, що в серці. Тобто почуття людської і національної гідності.

Чи є успіхи з екранізацією Вашого роману "Чорний Ворон"?

Говорити про масштабні успіхи ще зарано. Хоча робота не стоїть на місці. Під екранізацію роману створено благодійний фонд "Холодноярська Республіка". Тривають переговори з кіномитцями, з людьми, які можуть взяти результативну участь у цьому проекті. Невдовзі буде переклад роману англійською мовою, а це даста можливість говорити про фільм на інших рівнях. Та я все-таки сподіваюся, що волею провидіння з'явиться український режисер, який адекватно відтворить "Чорного Ворона" на еcranі.

Над інтерв'ю працювала Оксана КЛІМОНЧУК, www.unian.net

ДО ВІДНАЙДЕННЯ У НІМЕЧЧИНІ ПЕРШОЇ КНИГИ УКРАЇНСЬКОГО АВТОРА, ВИДАНОЇ 529 РОКІВ ТОМУ, ПРИЧЕТНА ЖУРНАЛІСТКА З "ЧЕРКАСЬКИМ КОРІННЯМ"

7 лютого 1483 року відомий український вчений, філософ, астроном, астролог, доктор медицини Болонського університету Юрій Дрогобич у Римі, у друкарні Ехуаріуса Зільбера видав книгу "Прогностична оцінка поточного 1483 року" (Iudicium pronosticon Annī M. cccc. lxxxiiii), яка є першою відомою друкованою книгою українського автора.

Книга невелика за обсягом – 10 сторінок форматом 18,5 Ч 13 см 14.

На думку фахівців, наклад книги міг становити декілька сотень примірників. Однак, до нашого часу дійшло два оригінальних примірника книги Ю.Дрогобича "Прогностична оцінка поточного 1483 року":

- ◆ один у бібліотеці Ягеллонського університету у польському Кракові,
- ◆ другий належить Штутгартській країновій бібліотеці, але постійно зберігається у бібліотеці богословського факультету Тюбінгенського університету Німеччини. Знайдений українською журналісткою та бібліографом Ганною Чикаленко-Келлер (донькою Євгена Чикаленка, чий родинний маєток був у Кононівці на території сучасного Драбівського району Черкащини).

За змістом і оформленням перша друкована книга, написана українським автором, стоїть на одному рівні з аналогічними західно-європейськими друкованими виданнями того часу.

"Прогностична оцінка поточного 1483 року" – це астрологічний календар. На основі аналізу взаємного розташування небесних світлі і оцінки різних небесних явищ автор робить передбачення про земні події.

Юрій Дрогобич турбується долею людського роду, оспівує розум, який людину "звеличує над світом", дає їй "могутню владу".

У трактаті автор подає також відомості із різних природничих наук. Зокрема, визначено з точністю до години і хвилини час двох майбутніх місячних затемнень і фаз Місяця впродовж усього року, подано певні вказівки про видимий рух планет. Заслуговують на увагу наведені у книжечці відомості з географії.

Ще у вступі Юрій Дрогобич надзвичайно сміливо, як для його часу, однозначно стверджує пізнаваність Світу:

"Хоч і далекі від людей простори неба, та не такі віддалені від розуму людського. Ми знаємо із наслідків про їхні причини,

а з цих останніх наслідок пізнаємо".

Зокрема, Юрій Дрогобич описує розташування Сонця, Місяця і зірок "у Константинополі, Кафі, Вільнюсі та Москві, містах славного князівства Литовського і по всій Малій Азії", а також "у Кракові, Познані – містах славного королівства Польщі, Львові і Дрогобичі – містах Русі, Буді і Кошицях – Угорщині, Вроцлаві і Нісі – Сілезії, Неаполі і Таренті – Апулії і по всій Сицилії та Калабрії". Аналогічний опис подано і для численних міст Італії, найбільших міст Німеччини, а також Парижа.

В одному з розділів Юрій Дрогобич дає політичну оцінку стану окремих країв, яким "загрожує війна", серед них "місцевості біля берегів моря і навпроти Малої Азії, такі як Русь, Поділля, Волощина і місцевості татар". Показово, що Ю.Дрогобич чітко виділяє Львів і Дрогобич, які він заразовує не до Польщі, а до Русі, під якою він розуміє "Руське королівство" – володіння колишнього галицько-волинського короля Данила.

Юрій Дрогобич зазначає, що населенню християнських країн загрожують великі небезпеки... у зв'язку з пригнобленням князями і панами. Висловив упевненість у здатності людського розуму пізнати закономірності світу. Видав Юрій Дрогобич й інші трактати з астрології. Видав він також книгу і про Україну - "Прогностик", яка відома лише в одному примірнику. З 1487 року працював професором медицини Ягеллонського університету і мав чин королівського лікаря. Серед його студентів був і майбутній видатний астроном Миколай Коперник, автор трактату "Про обертання небесних сфер", що поклав початок нового погляду на будову Сонячної системи – геліоцентричного. Викладацька діяльність Юрія Дрогобича була спрямована на поширення гуманістичних ідей епохи Відродження в Україну. Він вважав, що ідеал добродетелей – Бог, до якого людина може наблизитися завдяки самовдосконаленню.

Ігор АРТЕМЕНКО, за матеріалами інтернет-видань

«НАЧАЛЬНИК КОНТРРОЗВІДКИ» ГЕТЬМАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Лаврін Капуста – козацький військовий діяч, Чигиринський та Суботівський городовий отаман. Та найчастіше наші сучасники називають Лавріна Капусту найвидатнішим професійним контррозвідником Війська Запорозького...

У Реєстрі Війська Запорозького Лаврін Капуста фігурував у Осавульському курені Чигиринського полку. Там же були записані і два Капустенки – Васко і Пархом. Висловлюються припущення, що це могли бути його сини. Командував козацькими загонами під час Жовтовородської, Корсунської та Пилявецької битв. У жовтні 1648 року полковник Капуста на чолі козацького корпусу здійснив похід на Городок та під Перешиль. У лютому 1649 року призначений Хмельницьким Чигиринським городовим отаманом, був також Суботівським городовим отаманом. Окремою сторінкою діяльності Лавріна Капусти була дипломатія. Відомо, що він двічі очолював українське посольство до Москви у 1653 році та двічі до Стамбула (квітень 1656 року та травень 1657 року). Власне на цій події згадки про діяльність Лавріна Капусти в історичних документах обриваються – його дипломатична місія до турецького султана весни 1657 року є останнім, що достеменно відомо про нього..

З усіх іпостасей, в яких постає перед нами Лаврін Капуста – полководець, дипломат, господарник, радник, розвідник – саме розвідувальна діяльність викликає найбільше зацікавлення. За неподібними твердженнями дослідників, Богдан створив одні з кращих на той час розвідку та контррозвідку у Європі.

Як видеться, діяльність Капусти як городового отамана та дипломата є похідною від розвідувальної. Саме у Чигирині – гетьманській столиці – очевидно знаходився штаб української розвідки. До нас дійшли чимало відомостей, які свідчать про системність, професійність, патріотизм розвідувальної та контррозвідувальної діяльності. В усіх воєнних кампаніях (за винятком Охматівської в січні 1655 р.) розвідувальним чатам Гетьмана завжди вдавалося вчасно і точно встановлювати маршрут просування противника та місце його перебування. Водночас вдалося секрети пла-

ни козацького війська. Скажімо, у червні 1649 року С.Лянцкоронський попереджав у своєму універсалі жовнірів, що Хмельницького "швидше під обозом нашим побачимо, а ніх про нього почуємо". У Варшаві та Вільні діяла агентурина мережа, яка вчасно поставляла Богдану Хмельницькому інформацію політичного характеру. 12 грудня 1650 року у палаці польського короля за участю самого Яна Казимира відбулася спеціальна таємна нарада, присвячена виключно питанню протидії козацькій зовнішній розвідці. Було заслушано ротмістра Воронича, котрий повернувся з Чигирина, де під виглядом посла збирал секретні відомості. Великий канцлер литовський Ольбрахт Радзивіл, який був присутній на цій нараді, занотував у своєму щоденнику, що Воронич "доповів про спигунів Хмельницького, котрих він має повсюди, навіть у Венеції, і, на його думку, це повинно вплинути на майбутнє долю нашого короля, а опісля і на князя Москви". Історик та журналіст Юрій Джеджула влучно зазначив, що авторитет української зовнішньої розвідки, створеної Богданом Хмельницьким, був настільки великим, що її інколи приписували й те, до чого вона не мала, як видається, прямого відношення. Серед прикладів є поширення тогочасним польським мемуаристом

Голінським сенсаційних відомостей, що нібито козацький гетьман,

зваживши на не-
прихильність ту-
рецького султана

Про пересування польських
військ Лаврін Капуста дізнавався
від розгалуженої мережі
козацької розвідки, до якої іноді
входили навіть...незрячі кобзарі

Ібрагіма до української справи, зініцював, намовивши яничарів, двірцевий переворот 1648 року, в результаті якого султана було вкинуто до в'язниці, а на трон посаджено його восьмирічного сина Мухаммеда IV...

Прагнучи обезголовити визвольний рух українського народу, його противниками було організовано чимало замахів на гетьмана Богдана. У 1949 році польський король навіть призначив велику грошу винагороду за голову Хмельницького. Ці замахи були викриті і вчасно знешкоджені. Найяскравішим прикладом протидії антигетьманським змовам дослідник Богдан Сушинський вважає випадок, коли у листопаді 1653 року було розкрито змову козацького старшини Миколи Федоровича, якого поляки невідомо яким чином скилили на свій бік. Осівши в Корсуні, він збирав там прибічників, маючи намір вчинити замах на Богдана Хмельницького. Гетьманська контррозвідка викрила змову. Лаврін Капуста заарештував Федоровича в Корсуні та привіз до Суботова, де після допиту заколотника було страчено.

Однією з версій, яка пояснює зникнення тіла гетьмана Хмельницького із Іллінської церкви у Суботові, де він був похований, є його перепоховання Лавріном Капустою – про це розповідає краєзнавець Назар Лавріненко. Капуста, будучи неабияким стратегом та вірним соратником Гетьмана, усвідомлював загрозу наруги над тілом Богдана Хмельницького. Тож після смерті Гетьмана перепоховав

його, про що знато дуже обмежене коло осіб. Серед достовірних фактів, які підсилюють цю версію є те, що у результаті розкопок, проведених у стінах Іллінської церкви на початку 1970-х рр., у фундаменті церкви навпроти поховання виявлено пролом. Найімовірнішими місцями перепоховання праки Хмельницького називають підземелля Замкової гори у м. Чигирин та Семидубову гору у селі Івківці, яка знаходитьться неподалік Суботова. Підстав стверджувати достовірність цієї версії, наразі немає. Як і немає таких підстав щодо інших версій зникнення тіла Богдана Хмельницького із його усипальниці у Суботові...

За даними інтернет-видань

Млини годували хлібом наших предків, а тепер дають духовну їжу нам...

Назар ЛАВРІНЕНКО

Україна здавна славиться як хліборобський край. Тут набула розвитку перша землеробська традиція носіїв трипільської культури. Тут мешкали прадавні арії-ямники, скіфи-орачі, русичі та козаки. Всі вони не цуралися святої справи – землеробства. Еволюція від примітивної зернотерки до жорен та вітряних водяних млинів зайняла не одне тисячоліття. Перші вітряні млини на теренах Русі з'явилися у дономонгольський період та апогеєм розвитку цієї галузі млинарства стало XVIII-початок XX ст.

У XIX ст. на теренах сучасної Черкащини діяли тисячі вітряних та сотні водяних млинів механізмів. Скажімо, у 1898 р. на території лише самого Черкаського повіту розміщувалося понад 1600 вітряків! У таких селах як Вереміївка, В'язівок було більше, як по півсотні вітряних млинів. І це було далеко не виключенням. Вітряк, на ту пору, слугував невід'ємною частиною пейзажу українського села.

У період XVIII-XX ст. на території України широко впроваджувалися вітряні млини "німецького" та "голландського" типів. Саме "з Заходу" поширилося вітряне млинарство на Черкащині та всій Східній Європі. Провівши аналіз спе-

циальної млинової термінології, вчені твердо переконалися у її "німецькому" походженні.

Піком розвитку вітрового млинарства на Черкащині стала перша третина ХХ ст., коли кількість вітряків сягала своїх найвищих показників. Та з початком колективізації вітряне млинарство опинилося серед "неперспективних" галузей господарства й поступово занепадало.

Непоправним ударом по галузі стали роки Другої світової

війни: Чоркашиною

діяло 16 вітряків...

Якщо свідчить про те, що під

час евакуації 1941 року була

вказівка знищувати млини не

виявлено, то у часи відступу

німецьких частин млини масово

підривалися вибухівкою, роз-

трілювалися гарматами. Не

рідкість і випадки, коли радянська

артилерія використовувала

такі об'єкти для "пристрілюван-

ня" на місцевості.

По завершенні тієї жахливої

війни лишилася мізерна частина

вітряків... Та не зважаючи на

це, віллі вітряків продовжували

справно служити людям. Більше

того, після війни на Черкащині

на основі поєднання традиційних

та тодішніх технологій було

роздроблено та успішно впроваджено унікальний у світовій практиці проект "вітродвигун Д-15". Після його схвалення на всесоюзному рівні за ним будували вітроагрегати на просторі від Карпат до Тихого океану.

Остаточного удару по галузі завдала масова електрифікація, дешевизна електроенергії та партійна установка на сприяння знищенню вітряків, як "пережитків" минулого, досоціалістичної епохи. Так, з нашою мовчазної згоди поступово занепадали крилаті велети.

Осobливо загрозливого розмаху набуло це явище у роки після ліквідації Радянського Союзу... Млини опинилися нікому не потрібними, нічийними. Колективні господарства часто банкрутували, швидко зникали, як явище. Нові їх власники у погоні за швидкою наживою не звертали уваги на старі вітряки. У той же час і сільські ради, шукаючи шляхи для підтримки села, не поспішали приймати вітряки під свою опіку. Нерідко, коли вітряки, які навіть нанесено на топографічні карти і які,

нібито, перебувають на спеціальному обліку заповізяли вітряків господарі прилюдно піляли на дрова... (Вергуні, Нечайка та ін.). Траплялися й випадки, коли нащадки колишніх власників млина не могли поділити "спадок" й спалювали діючі вітряки (с.Медведівка, 1998 р.).

Складалася ситуація, коли на Черкащині можна було побачити вітряного млина хіба що у приватних скансенах... Їх власники проводили роботу зі збору цих вітряків по глухих селах та містечках краю. За дякуванням було порятовано низку млинів, та водночас села втратили часто останні пам'ятки старовини...

Йшлося до того, що

на Черкащині невдовзі не буде можливості оглянути вітряки у своему історично-

му середовищі, де вони віками служили людям. Адже у скансенах, навіть державних, вони часто стоять на місцях, де годі шукати вітру!

Із 2007 року громадська організація "Молодь за відродження села" почала опікуватися млинами краю. Зусиллями її членів, було відновлено низку вітряків, проведено велику пошукову роботу. Якщо було відомо про чотири вітряки, що перебували на обліку в обласному управлінні архітектури та кілька придорожніх велетів, то з часом було виявлено близько трьох десятків подібних пам'яток. Всі їх було поставлено на облік, як пам'ятки місцевого значення.

Більше того, враховуючи їх вкрай малу кількість, Організація клопочеться перед обласною радою про охорону уцілілих млинів, як пам'яток народної архітектури та побуту

ОБЛАСНОГО

значення!

Діючий млин "німецького типу", збудований у Теклину 1908 року – єдиний, що уцілів на Смілянщині

ВТОРГНЕННЯ МОНГОЛО-ТАТАР НА ЗЕМЛІ ЧЕРКАШИНИ

Василь МЕЛЬНИЧЕНКО

Після того як об'єднання монгольських союзів племен очолив Темучин, якого у 1206 році було обрано Чингіс-ханом (великим ханом), монгольська верхівка розпочала завойовницькі війни проти сусідів. Загарбавши Середню Азію, монголо-татарська агресія швидко поширювалася на захід, досягши давньоруських земель.

Половці, які зазнали поразки, звернулися за допомогою до руських князів, після чого велика князівська рада у Києві ухвалила виступти проти "небаченої раті". Руські князі разом з половцями у квітні 1223 року зібралися біля

Заруба (сучасна Канівщина). На цьому зібранні були київський князь Мстислав Романович, галицький – Мстислав Мстиславович (Удатний), чернігівсько-козельський – Мстислав Святославович, а також князі зі Смоленська, Путівля та інших міст.

Саме тоді монголо-татарські завойовники в особі послів вперше ступили на землю нашого краю. Руські князі, відкинувши їх пропозицію про невтручання у боротьбу монголо-татар з половцями, стратили послів, кинувши тим самим виклик агресивним азійським завойовникам.

Вирішальна битва між об'єднаними русько-половецькими силами та монголо-татарами, що відбулася

31 травня 1223 року на річці Калка, закінчилася для перших нищівною поразкою. Серед загиблих був і тодішній князь канівський Святослав Рюрикович. Монголо-татари, переслідуючи розрізнені залишки руських військ, досягли Дніпра, де переправилися на правий берег через зарубський брід, а назад – через канівський. Це перебування

завойовників на території краю завдало значної шкоди, однак говорити про масове спустошення передчасно, оскільки цей рейд мав більш розвідувальний характер, був швидким і коротким в часі.

Набагато трагічнішими для населення Подніпров'я, на самперед лівобережного, стали наслідки наступного, вже на瓦льного походу монголо-татарських орд весною 1239 року. Першими спустошень зазнали поселення оборонних ліній по Сулі і Супою. Наступного року військова активність завойовників зросла і поширилася на правобережжя. Перепоною на їх шляху до Києва стала пороська лінія оборони. Місцеві гарнізони спільно з чорними клобуками чинили впертий опір ворогові. Героїчну боротьбу вели захисники укріплень на Княжій горі біля гирла Росі та на горі Дівіща (неподалік села Сахнівки Корсунь-Шевченківського району). Жертвами монголо-татарської агресії стали Канів, Воїнь, Заруба інші міста і поселення регіону.

Остаточно присутність завойовників на подніпровських землях краю утвердила в кінці 1240 року, коли війська хана Батія оволоділи Києвом. Після значних за своїми масштабами спустошень і ліквідації князівсько-дружинного устрою влади життя на території краю, однак, не завмерло. Населення, зазнавши втрат, а також великих матеріальних збитків, насамперед у зруйнованих містах, змушене

було підкоритися чужинцям. Поступово виникають самоврядні общини-громади, очолювані представниками місцевої людності – отаманами.

Посланець папи римського Піяни Карпіні, прямуючи у 1246 році через подніпровські землі з дипломатичною місією до Карокоруму – столиці монгольської імперії, зазначав, що у Каневі та деяких інших населених пунктах на південні були монгольські залоги, яким було під владне населення навколо них територій. Напевне, що Канів, як і інші поселення по лінії між Дністром та Дніпром і далі на схід, входив до так званої "буферної зони" між володіннями власне Золотої Орди і землями, де присутність ординців була епізодичною, або ж її не було зовсім. Певною мірою конфігурація таких зон зумовлювалася і природними умова-

ми – несприятливою для степовиків залисеною місцевістю.

Щодо західної частини краю (сучасна Уманщина), то, на думку дослідників, завоювання її монголо-татарами відбулося без значних сутичок і більшість населення або ж залишилася на своїх землях, або ж на певний час відійшла у навколо них ліси, щоб згодом прийняти зверхність завойовників, сплачуючи їм данину.

Посилувало економічний і культурний занепад Подніпров'я і те, що захоплений і зруйнований завойовниками Київ втратив своє консолідуюче значення. Батьків передав місто у владіння володимиро-суздальського князя Ярослава Всеволодовича, який тримав тут свого намісника.

Після смерті князя у 1249 році Київ і Київська земля формально переїшли під владу Олександра Невського, а потім ординці передавали управління Київщиною іншим вассальним руським князям.

Черкащанин став одним із засновників ОУН, створеної у лютому 1929-го

Віталій МАСНЕНКО

Уродженець Черкас, він цілком присвятив себе служінню українській справі – боротьбі за національне звільнення і здобуття власної державності.

10 серпня 1890 року в Черкасах, у родині священика Олександра Кушніра (Кушніра-Якименка) народився син, охрещений на честь преподобного Макарія.

У 1901–1909 роках Макар Кушнір навчався у Черкаській чоловічій гімназії. Архівні матеріали свідчать про те, що юнак відзначався гарними знаннями і поведінкою. Принараджено варто згадати, що законовчителем у часі навчання Кушніра в гімназії був Василь Липківський, майбутній митрополит УАПЦ.

Далі були роки навчання на історико-філологічному факультеті Петербурзького університету, де й почалася його громадська діяльність в українському студентському русі. Після закінчення університету Кушнір був залишений на кафедрі історії як професорський стипендіат. Проте він вирішив відмовитися від академічної праці і віддав перевагу революційній діяльності, спочатку – як журналіст українських видань і публіцист.

Цілком закономірно, що Макар Кушнір став активним учасником революційних подій 1917

року. На той час він уже став членом центрального комітету Української партії соціалістів-федералістів (УПСФ). Ця політична сила, незважаючи на "соціалістичну" назву, представляла швидше ліберальний політичний напрямок. Від цієї партії наш земляк і був обраний до Центральної ради.

У період Української держави гетьмана Скоропадського Кушнір представляв свою партію в Українському національному союзі, організації, яка намагалася нейтралізувати вплив російських політичних сил на гетьмана. За Директорії він був радником з політичних питань делегації УНР на Паризькій мирній конференції у 1919–1920 роках. Після поразки українських визволчих змагань Кушнір залишився в еміграції. Спочатку проживав у Відні, де працював в українському тижневику "Воля".

Найбільш болючою проблемою української еміграції, яка стояла тоді на порядку денного, були розорошеність і протиборство різних еміграційних таборів. Макар Кушнір опинився серед тих діячів еміграції, які намагалися знайти шляхи порозуміння і об'єднання.

Пік політичної діяльності

Макара Кушніра впливав і на вироблення програмних засад ОУН. Цікаво, що він не відкидав цінності демократичних засад побудови майбутньої Україн-

ської держави, а диктатуру вважав необхідною лише на перший період після здобуття незалежності.

Як свідчать численні спогади сучасників, Кушнір

перейшов румунсько-радянський кордон і на території підрадянської України збирал інформацію про настрої населення та про дії радянського режиму з насильницької колективізації й створення голodomору. Ці данні допомогли ОУН проінформувати західний світ про злочинну діяльність радянської влади. Влітку-осені 1933 року Кушнір зі спеціальною місією побував у низці держав Європи: Бельгії, Великій Британії, Німеччині, Фінляндії та Румунії, де організовував канали пересилки оунівської літератури в підрядянську Україну.

Перебуваючи в Лондоні на економічній конференції, Макар Кушнір потрапив у автокатастрофу. Вражовуючи специфіку діяльності Кушніра та методи, якими радянські агенти розправля-

лися з діячами українського визвольного руху, можна припустити, що це трапилося не випадково. Унаслідок отриманих ушкоджень Кушнір почав сліпнути, а у квітні 1934 року – повністю втратив зір. Останні 17 років він був змушений безвійно прожити у визвольній боротьбі. Там 2 серпня 1951 року він і помер. Похований у містечку Помероль.

ОУН стала організацією, що об'єднала навколо себе патріотів, які нищили всіх, хто намагався поцілити у найдорожче – волю України

Таким чином, черкасці мають усі підстави пишатися своїм земляком, а почати варто було б з того, щоб назвати його іменем одну з черкаських вулиць.

Відповідно, він став і членом Проводу українських націоналістів (ПУН) (1929–1938 роки). Тут він відповідав за оунівські видання іноземними мовами. Для реалізації цього завдання у Женеві було створено Українське пресове бюро, яке й очолив Кушнір.

Макар Кушнір впливав і на вироблення програмних засад ОУН. Цікаво, що він не відкидав цінності демократичних засад побудови майбутньої Україн-

ської держави, а диктатуру вважав необхідною лише на перший період після здобуття незалежності.

Підтвердженням

цьому є безпредметний вчинок нашого героя, маловідомий навіть фахівцям-історикам. Так, улітку 1932 року він нелегально

входив до кола довірених, навіть близьких людей полковника Євгена Коновальця. Виконував чимало конфіденційних завдань організації. Підтвердженням

цьому є безпред-

метний вчинок

нашого героя, малові-

домий навіть фахівцям-

історикам. Так, улітку 1932 року він нелегально

входив до кола довірених, навіть близьких людей полковника Євгена Коновальця. Виконував чимало конфіденційних завдань організації. Підтвердженням цьому є безпредметний вчинок нашого героя, маловідомий навіть фахівцям-історикам. Так, улітку 1932 року він нелегально

входив до кола довірених, навіть близьких людей полковника Євгена Коновальця. Виконував чимало конфіденційних завдань організації. Підтвердженням

цьому є безпред-

метний вчинок

нашого героя, малові-

домий навіть фахівцям-

історикам. Так, улітку 1932 року він нелегально

входив до кола довірених, навіть близьких людей полковника Євгена Коновальця. Виконував чимало конфіденційних завдань організації. Підтвердженням

цьому є безпред-

метний вчинок

нашого героя, малові-

домий навіть фахівцям-

історикам. Так, улітку 1932 року він нелегально

входив до кола довірених, навіть близьких людей полковника Євгена Коновальця. Виконував чимало конфіденційних завдань організації. Підтвердженням

цьому є безпред-

метний вчинок

нашого героя, малові-

домий навіть фахівцям-

історикам. Так, улітку 1932 року він нелегально

входив до кола довірених, навіть близьких людей полковника Євгена Коновальця. Виконував чимало конфіденційних завдань організації. Підтвердженням

Стрітення Господнє

15 лютого – християни східного обряду відзначають
Стрітення Господа Нашого Ісуса Христа
(Стрітення Господнє).

Відзначають його в пам'ять про те, як Свята Діва Марія принесла до Єрусалимського Храму Ісуса Христа на 40-й день після його народження (згідно з Законом Божим, з часу визволення євреїв із єгипетського полону, кожне перше немовля чоловічої статі належало Богові, і його треба було приносити до храму на 40-й день після народження).

Коли Діва Марія разом з Йосифом принесла Ісуса до храму, їх зустрів там сивий старий праведний Симеон, який чекав зустрічі з Господом вже багато років. Згідно з Євангелієм від Луки, Симеон був праведником, але він таки не повірив у можливість народження Спасителя від Діви Марії. І тоді Дух Святий напророчив йому, що він зможе вмерти лише тоді, як побачить народження Господа. Тé й здійснилося – праведний Симеон міг одержати тепер вічний спокій. Перед смертю старець Симеон сповістив, що Немовля, яке йому нарещі судилося побачити, вийде "на служіння спасіння людей". Звершивши все згідно з законом Господнім, Марія і Йосиф повернулися до Вифлеєму.

Стрітення відзначають на 40-й день після дня народження Ісуса Христа. Урочисто відзначають його почали з кінця V століття. На Стрітення в усіх храмах священики здійснюють обряд освячення води та свічок. Стрітенська свічка має особливу силу: вона захищає помешкання від грози і пожеж. Світло свічки є символом Ісуса Христа, який сказав: "Я є Світло світу". Тому ми в молитві на освячення свічок звертаємося до Господа: "Господи, Ісусе Христе, Світло правдиве, що освітлює кожну людину, яка приходить на цей світ! Пошли своє благословлення на свічки оці й освяти їх світом благодаті своєї." Коли в душі неспокій або труднощі у житті, священик радить запалити стрітенську свічку перед іконою і звернутися в молитві до Бога. Ця свічка приносить заспокоєння і душевний мир. Вона має силу проганяти злих духів, тому її використовують при освячені житла. Справжня стрітенська свічка – з чистого воску – непереплавленого, невживаного. За допомогою воску людина спілкується зі Всевишнім. Стрітенські свічки не лише дають молодятам під час шлюбу, а й зустрічають ними новонароджених. Їх запалюють і тоді, коли збираються в далеку дорогу, або в родині сталося якесь горе, чи визначна радісна подія. Якщо хтось не знає, як чинити в тій чи іншій ситуації, стрітенська свічка допомагає зробити правильний вибір.

На Стрітення також освячують воду, яка, як і Йорданська, є помічною при різних недугах, негараздах у родині, вона оберігає від "злого" ока. Свячену водою напувають худобу, кроплять подвір'я. Особливе значення стрітенська вода має для пасічників – нею кроплять вулики з бджолами, і саме від цих сімей відбирають віск для виготовлення стрітенських свічок.

З цим величним Двунадесятим Святом вітаю усіх Черкащан! я бажаю щоб стрітенська свічка оберігала кожного із нас і проганяла різні негаразди від наших домівок! Зі святом Вас, друзі! Нехай у кожного з нас у житті буде більше істинних, справжніх зустрічей – "стрітень" – один з одним із Богом.

Підготував прот. Василь Циріль
настоятель Храму Святих
Апостолів Петра і Павла
м. Чигирин.

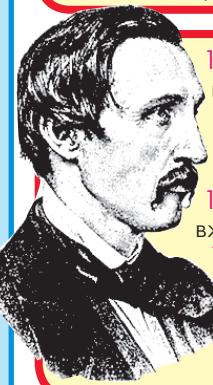

ДЕНЬ В ІСТОРІЇ

12 – 27 лютого

- 12 лютого 1918 року у Коростені Мала Рада УНР прийняла Володимирів Тризуб як великий і малий герб Української держави.
12 лютого 1924 р. поляки закатували Ольгу БЕСАРАБ, члена УВО.
12 лютого 1939 року відбулися перші вибори до Сейму Карпатської України.
12 лютого 1945 р. загинув полковник Дмитро КЛЯЧКІВСЬКИЙ (Клим САВУР), командир УПА-Північ.
13 лютого 1849 р. народився Федір ЩЕРБИНА, історик і статистик Кубані.
13 лютого 1904 р. народився гетьманчик Данило Скоропадський, український політичний і громадський діяч, лідер та провідник гетьманського руху у 1948-57 рр.

- 14 лютого 1897 р. помер Пантелеїмон КУЛІШ (на портреті) – відомий науковець і літератор, автор знаменитої «Чорної ради».
15 лютого 1898 р. народився Олександр ЄВТУХІВ, начальник штабу 1-го робітничого полку Вільного козацтва м. Києва, отаман 1-го партізанського загону Окремого ударного корпусу.
15 лютого 1919 р. Українська Національна Рада ухвалила закон про вживання української мови у державних установах.
15 лютого 1930 р. загинув Степан БЛАЖЕВСЬКИЙ, черкаський отаман.
15 лютого 1968 р. помер поет Євген МАЛАНЮК.
15 лютого 1979 р. помер генерал-полковник Армії УНР Павло ШАНДРУК; командир бронепотягів "Полуботок" і "Запорожець", 7-ї стрілецької бригади 3-ї Залізної дивізії Армії УНР, головнокомандувач УНА.

- 16 лютого 1813 р. у Городищі на Черкащині народився Семен ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ, композитор, автор опери "Запорожець за Дунаєм".
16 лютого 1873 р. народився В'ячеслав КЛОЧКОВСЬКИЙ (на фото), контр-адмірал, командувач Чорноморським флотом в часи УНР і Української Держави.
16 лютого 1918 р. проголошено самостійність Кубанської Народної Республіки.
17 лютого 1664 р. загинув Іван БОГУН, полковник вінницький (кальницький), наказний гетьман.
17 лютого 1892 р. народився Йосиф СЛІПІЙ, патріарх Помісної УКЦ.
17 лютого 1919 р. Директорія УНР звернулася по допомогу в боротьбі з більшовиками до Антанти і США.

- 19 лютого 1891 р. народився Архип КМЕТА, командир 4-го полку Січових стрільців, полковник Армії УНР.
19 лютого 1900 р. Микола МІХНОВСЬКИЙ проголосив свій твір "Самостійна Україна".
19 лютого 1929 р. помер Віталій ГУДИМА, генерал-хорунжий Армії УНР.
19 лютого 1969 р. помер Микола КАПУСТЯНСЬКИЙ (на фото), генерал-поручник Армії УНР, провідний член ОУН.
19 лютого 1992 р. Верховна Рада України затвердила Тризуб як малий герб України.
20 лютого 1054 р. помер Великий князь київський Ярослав МУДРИЙ.
20 лютого 1651 р. загинув козацький полковник Данило НЕЧАЙ.

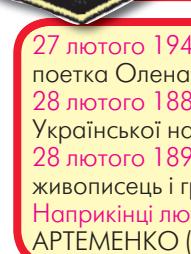
- 20 лютого 1887 р. народився Олександр УДОВИЧЕНКО, генерал-полковник Армії УНР.

- 21 лютого 1893 р. народився Тиміш ОМЕЛЬЧЕНКО, курінний 2-го Синього полку 1-ї Синьої дивізії, голова УНО.
21 лютого 1931 р. народився славетний кобзар Віктор ЛІСОВОЛ.
22 лютого 1952 р. загинув Михайло ДЯЧЕНКО (Марко БОЄСЛАВ), повстанський поет, редактор підпільногого журналу "Чорний ліс".
23 лютого 1943 р. німці розстріляли уродженця Канівщини Павла ГАРЯЧОГО (на фото), сотника Армії УНР, члена ОУН.
24 лютого 1574 р. в Україні вийшла перша друкована книжка "Апостол".
24 лютого 1865 р. народився Іван ЛІПА, засновник Братства тарасівців, письменник, член Центральної Ради.
24 лютого 1873 р. у Млєєві на Черкащині народився Іван РОТАР, керівник Чорноморської громади РУП, голова катеринодарської "Просвіти".
24 лютого 1919 р. уряди України і Польщі підписали угоду про перемир'я.
24 лютого 1919 р. народився публіцист майор УПА Петро ФЕДУН-ПОЛТАВА.

- 25 лютого 1738 р. загинув у бою з татарами літописець Григорій ГРАБ'ЯНКА.
25 лютого 1871 р. народилася Леся УКРАЇНКА (Лариса КОСАЧ).
25 лютого 1887 р. народився Василь ШКЛЯР, член Центральної Ради, підполковник Армії УНР.
25 лютого 1946 р. загинув у бою полковник УПА ГРЕГІТ-РІЗУН (Василь АНДРУСЯК).
26 лютого 1878 р. у Львові розпочався судовий процес польської влади над Іваном Франком.

- 27 лютого 1942 р. ймовірно, цього дня від рук гітлерівців загинули поетка Олена ТЕЛІГА та бандурист Михайло ТЕЛІГА.
28 лютого 1889 р. народився Павло ШАНДРУК, головнокомандувач Української національної армії.
28 лютого 1890 р. народився Осип СОРОХТЕЙ, український живописець і графік, стрілець легіону УСС.
Наприкінці лютого 1922 р. в ув'язненні помер отаман ОРЛИК - Федір АРТЕМЕНКО (на портреті).

Свідоцтво про державну реєстрацію
ЧС-669Р від 8.12.2010 року

Козацький край

Головний редактор –
Олег ОСТРОВСЬКИЙ
Шеф-редактор – Віктор ВОЛЯ
Редактор випуску – Петро ДОБРО
Голова редакційної ради –
Володимир МУЛЯВА
Засновник – Чигиринська ГО
"Вільне Козацтво Холодного Яру"

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС ГАЗЕТИ – 89155

Адреса редакції:
вул. Ільїна, 330, к.4, м.Черкаси, 18005, тел.: (0472) 31-29-74

E-mail: Cossack_land@i.ua

Газета віддрукована в ПП "Видавництво "Республіка",

м.Черкаси, вул.Вербовецького,1а. Тираж – 10 000 екз.

Замовлення №